

Crèche voor en door ouders

'WIE WIL NU GEEN Vlieg OP DE MUUR SPELEN OM ZIJN KIND TE OBSERVEREN?'

Erg goed voor het libido is het niet: tegenwoordig kun je maar beter eerst je kind inschrijven in de opvang voordat je het verwekt. De wachtlijsten zijn lang. Daarom nemen steeds meer ouders het heft zelf in handen. Maak kennis met de oudercrèche.

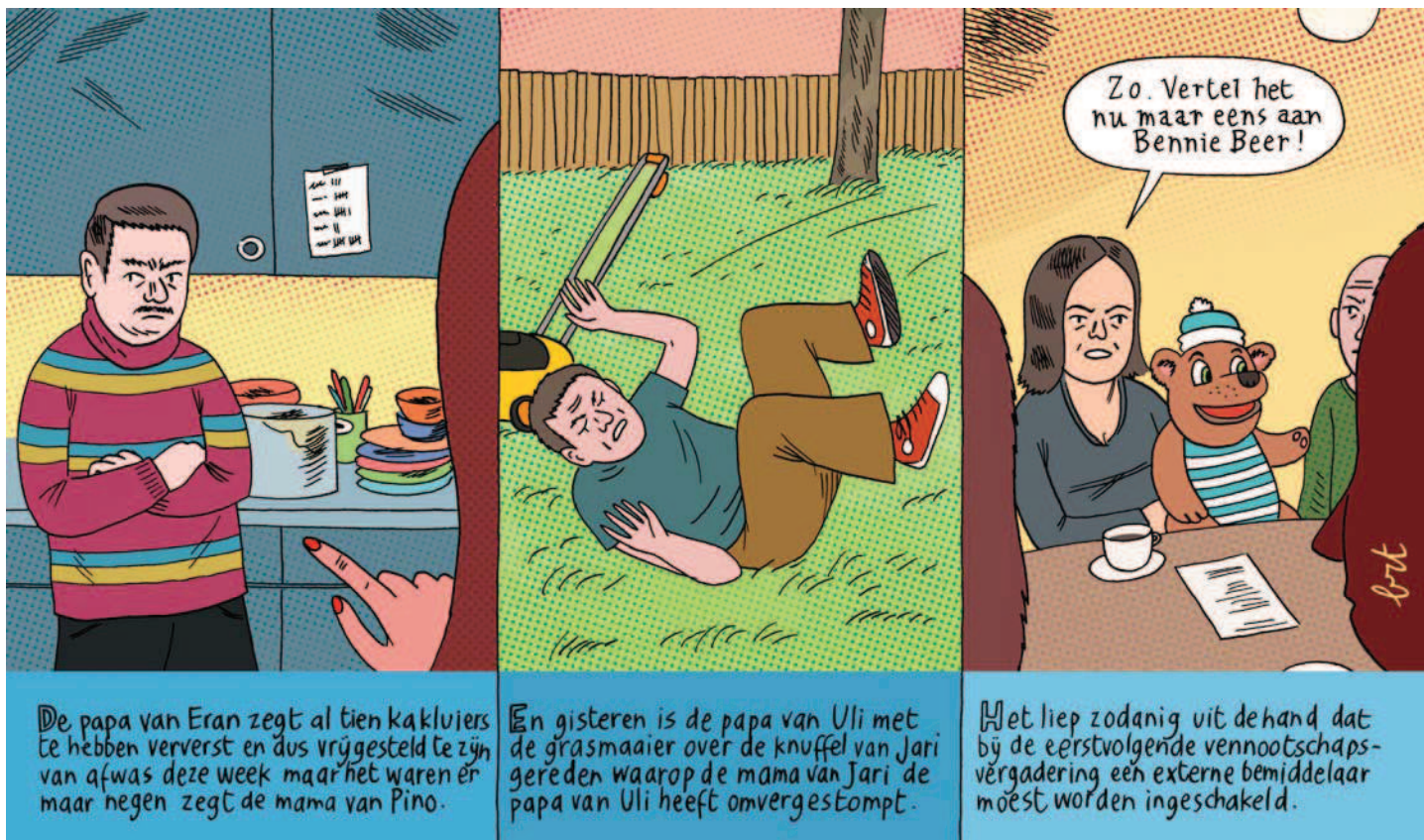
DOOR STEFANIE VAN DEN BROECK, ILLUSTRATIE BART SCHOOFs

We schrijven mei 68, Parijs. In revolutionaire tijden verloopt de klassieke kinderopvang in een heel cleane, medische sfeer. Lees: dertig bedjes op een rij, baby's in uniformpjes en nooit tijd voor een knuffel. Niet bepaald het soort opvoeding dat progressieve ouders voor ogen hadden. Dus besloten ze zelf kinderopvang te organiseren. 'Toen zijn de basisprincipes voor de oudercrèche gelegd', vertelt Ellen

Rutgeerts, onderzoekster bij VBJK (Vernieuwing in de Basisvoorzieningen voor Jonge Kinderen). 'Het concept steunt op ouderparticipatie: in tegenstelling tot de meeste crèches ga je je kind niet gewoon afzetten en ophalen. In deze crèches draaien de vaders en moeders mee als extra krachten, naast een vast team van kinderverzorgers. Ze komen dus mee spelen, koken, luiers verversen, voorlezen enzovoort. In sommige crèches drie halve dagen per maand, op andere plaatsen maar

enkele uurtjes. Op zich is het een flexibel systeem, in handen van de ouders zelf. Dat laatste is cruciaal: de ouders bepalen het beleid. Ze bakken niet gewoon taarten voor het jaarlijkse sinterklaasfeest, ze bedenken zelf wat voor feest ze willen.'

In Frankrijk is deze vorm van opvang intussen wijdverspreid. Oudercrèches zijn er niet de norm, maar hun invloed sijpelt wel door in de traditionele opvang. Vergelijk het met methodescholen à la Steiner en Freinet. En ook in Scandinavië en Nederland vind je heel wat oudercrèches, maar ons land blijft achter. In de nasleep van mei 68 zijn er hier twee geopend – 't Sjokkepoeike in Hasselt en De Kleine Berg in Boechout – maar daar blijft het voorlopig bij. Al groeit de interesse wel, weet Rutgeerts. 'Veel jonge ouders willen graag actief betrokken zijn bij de opvang van hun kinderen, en dit geeft hen de kans om een "vlieg op de muur" te zijn: ze kunnen hun kinderen observeren tussen

De papa van Eran zegt al tien kakluvers te hebben ververst en dus vrijgesteld te zijn van afwas deze week maar het waren er maar negen zegt de mama van Pino.

En gisteren is de papa van Uli met de grasmaaier over de knuffel van Jari gereden waarop de mama van Jari de papa van Uli heeft omvergestompt.

Het liep zodanig uit de hand dat bij de eerstvolgende vennootschapsvergadering een externe bemiddelaar moest worden ingeschakeld.

leeftijdgenootjes. Bovendien is dit een ideale manier om andere jonge ouders te ontmoeten en samen een tof project op te starten. Al is het natuurlijk zaak om daar vroeg genoeg aan te beginnen. 'De meeste mensen zijn tegenwoordig al blij als ze een plaats vinden in de kinderopvang. Pas na de geboorte dringt het besef door dat ze meer willen dan "zomaar" een plaats. Maar dan is het natuurlijk te laat om zelf zo'n crèche op te starten.'

Coöperatie

Stel: je wilt samen met enkele andere ouders zo'n crèche beginnen. Dan kun je natuurlijk een vzw oprichten, zoals de twee bestaande initiatieven. Maar er is nog een andere mogelijkheid: een coöperatie. 'Het gaat om een vennootschap die voordelen geeft aan de gebruikers, die eigendom is van diezelfde gebruikers en die door hen wordt gecontroleerd', legt Lieve Jacobs uit. Zij is coördinator van Coopburo, de 'coöperatieve dienstverlener' van Cera

die mensen warm wil maken voor coöperatief ondernemen. 'Een bekend voorbeeld zijn de landbouwveilingen: de landbouwers bezitten die veilingen, ze zitten zelf in de raden van bestuur én het doel is om zichzelf toegang te geven tot de markt.' Ook voor oudercrèches is dit dus een geschikte vorm, want alles draait rond participatie. Zeker als je kapitaal nodig hebt – om een gebouw te kopen, bijvoorbeeld – is dit een betere optie dan een vzw. 'Als je kinderen na enkele jaren geen opvang meer nodig hebben, kun je je kapitaal makkelijk terugtrekken uit zo'n coöperatie, in tegenstelling tot een vzw. De crèche klapt dan niet in elkaar: het is de bedoeling dat er telkens nieuw kapitaal binnenstroomt, dankzij nieuwe gebruikers en investeerders. En je kunt ook winst uitkeren: handig als je bijvoorbeeld met enkele onthaalmoeders zo'n oudercrèche opstart en je je boterham wilt verdienen.'

Als je met z'n drieën bent, kun je een coöperatie beginnen.

En vervolgens kun je andere ouders – maar ook professionele kinderverzorgers en investeerders – zoeken om aandelen te kopen. 'De regels zijn heel flexibel: een investeerder die voor 2000 euro aandelen heeft gekocht, heeft niet per se meer zeggenschap dan een ouder met één aandeel van 200 euro. Dat kan allemaal worden vastgelegd in de statuten.' Allemaal goed en wel, maar waarom zou je daar als investeerder dan je geld in willen stoppen? 'Stel dat je werknemers geen kinderopvang vinden. Dan kun je zo'n oudercrèche financieel ondersteunen, in ruil voor enkele opvangplaatsen. En daarnaast staan bedrijven ook steeds meer onder druk om maatschappelijk verantwoord te ondernemen.' Trouwens, ook een coöperatieve oudercrèche kan subsidies krijgen en werken volgens de tarieven van Kind & Gezin. ☐

Dezer dagen worden er gratis infoavonden georganiseerd over oudercrèches. Info: www.oudercreches.be.

'De meeste mensen zijn al blij als ze een opvangplaats vinden. Pas na de geboorte beseffen ze dat ze méér wilden.'